

Bemærkninger til forslaget

De unges lyst til at tage en uddannelse er fortsat meget stor. Det er glædeligt, men rejser også nogle problemer. Bl.a. sker der en samling af de unge i de store universitetsbyer.

Sidstnævnte fænomen skaber det problem, at mens der på en række fag er arbejdsløshed blandt akademikere i de store byer, er de tyndt befolkede egne underforsynet med akademisk arbejdskraft. Ikke sjældent har virksomheder, hvis hovedsæde er placeret i landområder, af denne grund placeret deres udviklingsafdeling i byområderne i stedet for i nær tilknytning til selve produktionen.

Nogle typer videregående uddannelsesinstitutioner er forholdsvis jævnt fordelt i landet, men det er vanskeligt for de mange små, stærkt specialiserede institutioner at skabe en overordnet strategi, ligesom miljøet i og omkring institutionerne vanskeligt kan matche miljøet på de store universiteter.

I de øvrige nordiske lande, hvor problemet af geografiske grunde er endnu større, har man udviklet modeller, som Danmark med fordel kan lade sig inspirere af.

Eksempelvis har man i Karlstad i Sverige samlet alle de videregående uddannelser i en institution med fælles ledelse, der blandt andet fastlægger, hvad der skal udbydes af fag. Herved kan ressourcerne fordeles langt mere hensigtsmæssigt.

Generelt har man i både Norge og Sverige oprettet regionale uddannelsesinstitutioner, der ud over at udbyde mellemlange videregående uddannelser, også udbyder universitetsuddannelser indtil bachelorniveau. Hvis de uddannelsessøgende derefter vil fortsætte til kandidat- eller ph.d.-niveau, må de læse videre på et af universiteterne.

Hvis en sådan model skal kunne fungere i Danmark, vil det kræve større fleksibilitet i uddannelsessystemet. Eksempelvis er det i Sverige nemmere at kombinere på tværs af forskellige fag. Ligeledes er det nemmere at meritoverføre end i det danske uddannelsessystem, hvor det er vanskeligt at få overført fag fra én uddannelse til en anden, hvorved en del af fleksibiliteten går tabt. Også en større grad af samlæs-

ning ville forbedre ressourceanvendelsen i det danske uddannelsessystem.

Ad forslagets punkt 1a:

Det foreslåede udvalg skal gennemgå de videregående uddannelsesinstitutioner i de egne af landet, hvor der ikke findes universiteter, med henblik på sammenlægning eller i hvert fald en bedre koordinering mellem institutionerne. Målet skal være at opbygge uddannelsesinstitutioner, der mere fleksibelt end de nuværende adskilte og stærkt specialiserede institutioner kan prioritere deres udbud efter behov og herunder eventuelt udbyde nye bacheloruddannelser i samarbejde med et af universiteterne.

Målet er uden en yderligere spredning af forskningsressourcerne at sikre alle egne af landet en bedre betjening med uddannelsespladser og en bedre forsyning med færdiguddannede. Der kan især peges på to områder – ud over den sydlige del af Jylland – hvor der er behov for en bedre forsyning med uddannelsesinstitutioner, nemlig Midtvestjylland og Sydjylland/Lolland-Falster.

Ad forslagets punkt 1b:

Det er institutionerne selv, der skal give merit for uddannelse ved andre institutioner. Der er gode grunde til, at det er sådan, men desværre misbruger institutionerne denne situation til i vidt omfang kun at godkende kursusindhold, der er helt identisk med institutionens eget. Derved forhindres såvel faglig som geografisk mobilitet, og uddannelsessystemet bliver urimeligt stift.

Derfor skal det foreslåede udvalg sammen med institutionerne gennemgå barriererne med henblik på at opnå et mere smidigt system, hvor det er lettere at skifte fra én institution til en anden, ligesom det bør være lettere at skifte mellem nært beslægtede fag mellem bachelor- og kandidatniveau. I sidstnævnte tilfælde kan der være tale om, at institutionen stiller krav om enkelte supplerende kurser som betingelse for at optage en bachelor med en anden baggrund på deres kandidatuddannelse.